

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת ויגש
ז' טבת תשפ"ג
גיליון תת"צ

זמני כניסת ויציאת שבת קודש

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	בני ברק
5:59	5:27	4:23	
6:03	5:25	4:09	ירושלים
5:51	5:39	4:19	באר אפרק

דברי תורה

ממורינו הגה"צ המשפיע
אב"ד דקהילתנו שליט"א

כה אמר בך יוסף שמני אלקים לאהן לכל מצרים (מ"ט)

ל"ד מ"ש כה אמר בך יוסף שהוא ללא צורך, לאיזה סיבה אמר יוסף שיגידו לאביו בשמו שמני וגו' ולמה לא די בזה שיגידו לאביו אך שהם בעצמם ראו שיוסף מושל על מצרים, ולמאי נצרך השליחות שיגידו בשמו שמני וגו', וכשנדייק בהמשך הכתובים, כשבי יעקב בא אל אביהם ואמרו לו עוד יוסף חי, לא מוכר שם שעשו השליחות של יוסף לאמר בשמו, אלא משמע שאמרו מעצמם, עוד יוסף חי וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים.

יו"ל כשנדייק עוד שבני יעקב אמרו לו עוד יוסף חי ויעקב אמר עוד יוסף בני חי, הוסיף לומר בני מה רצה בזה, עוד מייק פסקו "ויגש לבני כי לא האמין להם", ולאחר שוידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דבר אליהם וגו' כתוב תתן רוח יעקב משמע שעשו האמין להם, ולכאורה מה הוסיפו בדברים שדבריהם לדי אמונה שיוסף חי, ורש"י כתב שאמרו ליעקב הסימן שמסר להם יוסף הפנימי לאביו, שלמד עמו פרשת עגלה ערופה כשנפרד ממנו, אך עדיין צ"ב הלשון את כל דברי יוסף אשר דבר, מהו את כל דברי יוסף, היה לו לומר את דברי יוסף ותו לא, עוד יש לדייק בזה שאמרו עוד יוסף חי, והקשה בספח"ק באר מים חיים שלשון עוד חי שייך לומר על זקן שהושבים עליו שטא מת ובאים לבשר שעדיין חי, ע"ז שייך לומר הנה עוד חי הוא, אבל על צניח לימים לא שייך הלשון הנה אלא אומרים הנה הוא חי.

יו"ל עפ"י שנאמר מהרה"ק מרוזין זיע"א עה"פ כה אמר בך יוסף שמני אלקים לאהן לכל מצרים, ולכאורה וכי מה חשיבות היא ליעקב אביו שבטו מושל במצרים ערות הארץ וכי לזה היתה ציפיותו ורצונו ומהו המבורח הטובה ששלח יוסף לבשר לאביו בזה, אך הפירוט הוא "כה אמר" הכוונה על השכינה הנקראת כה, שהשכינה מוכרת ואומרת כי "בך יוסף שמני אלקים" שם ופרסם את אלוהותו בכל מצרים, וזהו בשורה טובה ומשמחת ליעקב שבטו עומד בצדקו כאשר הוא שם במצרים, עכ"ל. ולפ"ד הק' מדוייק שפיר מ"ש כה אמר בך יוסף, שהכוונה על השכינה.

ולפ"ז י"ל מה שאמרו ליעקב עוד יוסף חי כותבם באמנם עוד, כי עוד לשון ריבוי הוא כמ"ש רש"י עה"פ ויבך עליו עוד, וכאן הכוונה שעוד יוסף חי, היינו שלא רק שהוא חי בין החיים, אלא שהוא חי בצדקתו ובריאתו שניתוסף אצלו מאו היפרוד מאביו וידל למצרים, ועבר עליו נסיונות קשים ומרים והתגבר עליהם, והנה הוא חי בתוספת חיים שיש בהם אהבה ויראה להש"ת, שעלה ותעלה בשנים האלו למעלות רמות ונשבות, והוא הנקרא איש חי ורב פעלים, ועל כל זה נוסף אצלו קדושה שזכה להאזיב שמו של הקב"ה על כל מצרים כמ"ש הה"ק מרוזין זיע"א, ולכן כנגד כל הריבוי הללו אמרו בלשון הנה עוד יוסף חי, לשון ריבוי ותוספת.

ועל מ"ש כי לא האמין להם, י"ל הנה ביעקב כתיב ויעקב איש תם יושב אוהלים, ואז"ל הה"ק מרן הרמ"ג זיע"א אמר בקדשו לכאור הענין איתא שעשו פרסם לצאת לבית ע"ז, ולכאורה על עובר במני אמו כתוב מי יתני ידחי קדם (ע"י נדה ל:) ואין לו או יגדלו, ולמה רצה לצאת לע"ז, ותירץ שבאמת מה שעשו רצה המשך בעמ' ב'

אנחנו שראינו צרת יוסף בהתחננו אלינו ולא שמענו לו, ואף ראובן אמר להם "הלא אמרתי לכם אל תחטאו בילד ועתה דמו הנה נדרש", ואף יוסף כיון בכל הפרשה הזו כדי לכפר עליהם שלא יצטרכו ח"ו לסבול משהו אחר עבור מה שעשו לו שאם יש עונש למטה אין עונש למעלה, וכמו שידוע שעשרת הרוגי מלכות היו גילגול של אחי יוסף לכפר על מכירתו, א"כ הגם שציער אותם יוסף כ"כ וכיפר עליהם עכ"ז וענשו אח"כ בהריגתם, א"כ לולי שעשה זה מיי יודע מה היו סובלים עוד חלילה, ולכן עשה כל זה לטובתם ולא מתוך רצון עצמי להענישם ח"ו שהרי איתא בתוה"ק שבעצמו לא יכול להתאפק מלבכות עליהם כשראה גודל צערם ומה שהוא מביא עליהם והצטער בצערם יחד עמהם ועשה זה רק לטובתם, ולכן הביא עליהם כאלו דברים וכמו שהאריכו חז"ל במדרשים שכשלקח את שמעון מהם אז שאג וצעק שמעון כ"כ עד שנשמע בכל מצרים וגם פרעה נפל מכסאו כי היו שבטי ק-ה גיבורים עצומים ואז שלח יוסף את מנשה והכה את שמעון וכיון שאף מנשה היה ממשפחתם לכן היה גיבור כמותם ואפי' שהשבטים לא ידעו שיוסף אחיהם ומנשה בן אחיהם עכ"ז הרגיש שמעון שמכה ניצחת כזו לא יתכן אלא ממשפחתם ואמר דין פריש מדבית אבא, ואמנם לא אסרו אלא לעיניהם אבל אח"כ הוציאו והאכילו והשקוה וכשהם המשיכו בדרכם שוב מצאו הכסף באמתחתם ויחרדו ויצא להם ושוב תיכף ומיד עשו חשבון הנפש ואמרו שהכל עבור המכירה.

והגם שידעו שבנימין לא השתתף בזה עכ"ז סברו שהוא סובל עמהם עדש"כ צדיקים נתפסים בעוון הדור ואוי לשכינו, ולכן הסכימו שכולם יהיו עבדים ליוסף, והגם שיעקב אע"ה ג"כ לא היה במכירה ולמה זה יצטער הוא ע"י שהם יהיו עבדים ויעזבוהו לבדו, עכ"ז סברו שיתן להם יוסף לעלות אליו לבקרו מפעם לפעם וגם יראה שבנימין חי וא"כ לא יצטער כ"כ ולכן הסכימו להיות כולם עבדים ליוסף כדי לכפר על מכירתו, משא"כ כשראו שרוצה יוסף לשלוח את מולם ולקחת רק את בנימין שלא היה במכירה, על כרחך שאין זה עבור המכירה וא"כ מעתה כבר ראו חובתם להלחם עמו ולהוציא את בנימין ממנו ולכן זהו ויגש אליו יהודה לפיוס תפילה ומלחמה כי הוא כננס לזה יותר מאחיו וכמבואר.

ובאמת הטעם שסבל עמהם בנימין שהנה איתא שישב בנימין אצל יוסף וגילה לו שהוא יוסף אלא שאסר עליו לגלות זה לאחיו וכמו שצחק אע"ה ידע מהמכירה ושיוסף חי ועכ"ז לא גילה מזה ליעקב משום שהחרימו וכמבואר.

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

ויגש אליו יהודה ויאמר וגו'
הכוח שבידי הצדיקים שרואים מהשבטים

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני ידבר נא עבדך דבר באזני וכו' (מד, יח) ובחז"ל איתא שנגיש לפיוס תפילה ומלחמה ובתורה איתא פשטים עד אין סוף ובשבטים הק' אין לנו שום השגה. הקשו המפרשים דלכאורה צריך ביאור שהרי בסוף הפרשה הקודמת אמר יהודה וכל האחים עמו "הננו עבדים לאדוני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע בידו", ואם כן שהסכימו לזה ושיחיה גם בנימין עמהם עבדים ליוסף הצדיק, א"כ מה השתנה עכשיו ששינו דעתם והתחרטו מהכל וניגשו למלחמה.

גם צריך ביאור שרואים שגם בנימין סבל עמהם מכל הענין הזה שהאשימו אותו וחרזו בהם מהכל וניגשו למלחמה. עוד צ"ב שרואים כי אף בנימין סבל עמהם מכל הענין הזה שהאשימו אותו בגניבה ואחיו כעסו עליו עד שרצו להרגו ושליחו של יוסף רצה לקחתו לעבד. ולכא"ו הרי כל זה היה כדי לכפר להם על המכירה שמכרו את יוסף וכיון שבנימין לא השתתף במכירה א"כ למה סבל עמהם כאן.

וכן למה סבל יעקב אע"ה עמהם מכל הענין וכמש"כ ויחרדו המה ואביהם וא"ל למה הרעותם לי להגיד לאיש וכו' והרי גם הוא לא השתתף במכירה ולא יתכן שייסבלו בלי שמגיעים זה שהרי איתא משפטי ה' אמת צדקו יחדיו, וביארו בזה שאם מענישים אחד שחטא ועיד"ז יצטער חבירו שלא חטא עמו אין זה אלא שגם לחבירו הגיע זה הצער מאיזה סיבה ולולי זה לא יתכן שייסבל שהרי גם עליו נאמר אין יסורים בלא חטא וזהו שצדקו יחדיו היינו כל התוצאות שיוצאים מזה יחדיו כולם צודקים ולכן אי' דאגה בלב איש ישיחנה לאחריים כי אם לאחריים לא מגיע להצטער עמו אז ע"כ שישתלק זה הצער אף ממנו כדי שלא יסבל עמו חבירו וא"כ למה סבלו שם גם יעקב אע"ה ובנימין שלא השתתפו במכירה.

ואמנם גם במכירה עצמה קשה שהנה עה"פ "וירא את העגלות אשר שלח יוסף ותחי רוח יעקב אביהם", פירש"י סימן שלח לו שהיו עוסקים בפרשת עגלה ערופה בעת שנפרד ממנו ושלחו לראות שלום אחיו, וא"כ צ"ב שהרי יעקב אבינו ידע שאחיו אינם בלב שלם עמו וכמש"כ ויגער בו אביו עבדו שלא יקנאו בו אחיו וא"כ למה שלחו אליהם והרי הוא שולחו לכא"ו למקום סכנה, ואם משום שסבר ששלוחי מצוה אינם ניוזקין א"כ למה באמת ניוזק אח"כ יוסף ונמכר למצרים.

וי"ל שאכן ודאי שהכל מדוקדק מהשי"ת ואין אדם מישראל מצטער יותר מהמגיעו אפי' במשהו, וגם האחים הקדושים שאין לנו שום השגה בהם בעצמם היו מתבוננים תמיד שכל מה שקורה להם הוא מהשי"ת בהשגחה פרטית ועלינו ללמוד מהם איך שצריך לראות ההשגחה מהשי"ת בכל דברינו ומקרינו וכמו שתיכף שראו שהולך שלא כשורה אפי' שלא הבינו בדיוק מה קורה ומה רוצים מהם ומה רוצה יוסף מהם ומה מעלילים עליהם עכ"ז אמרו תיכף "אבל אשמים

כמה שעות אמר הרבי: לא אקדש על היין לפני שמענדיל יהיה פה... באותו רגע נשמע דפיקה בלדת התא, כשנגשה כלתו של הרבי לפתוח, נדהמה לראות את המשמש נופל מתעלף, מיד עוררוהו מעלפוטו, והרבי קידש.

רבו פקד עליו בכל תוקף לא לגלות מה קרה לו, לאחר שנים רבות לפני פטירתו של המשמש, גילה סודו לאחד מנכדי רבו שעמד ליד מיטתו: כשירדתי מהספינה לקנות מזון, אחזני רוח משונה שנשאה אותי ללכת בלי מטרה ובלי סוף, חושי הוקהו וכך הסתובבתי ששה ימים, בליל שבת רווח לי קצת ונשמעתי על קיר, שמעתי את החיצונים מסתודדים ביניהם: מה לעשות והזקן מרעיש עולמות, אנו מוכרחים להחזירו כי הרבי ר' משה'לי מסרב לקדש על היין כל עוד הלה ברשותינו, באותו רגע חשתי כאילו אני פורח באויר ומיד צנחתי לתוככי הספינה.

כשהגיע רבו לאיסטנבול בדרכו לארץ ישראל, ביקש ממלווייו שבבואם לעיר לא יגלו את זהותו, אלא ישאר בבחינת יהודי פשוט. נכנסו להתארח בבית יהודי כשר ותמים, המארח היה חד עין והבחין ברבנו ובהליכותיו בקודש שאינו יהודי פשוט, הפציר במשמשי רבו שיגלו לו מיהו האיש, בלית ברירה גילו לו שזה הרבי ר' משה מלעלוב. בשמוע זאת האיש נפל לרגלי רבו והתחנן לפניו: בן אחד יש לי יפה תואר, אך אילם הוא ולא מצאנו מזור לפשו, יחוס נא הרבי ויתפלל בעדו! ניסה רבו להתחמק - מה אתה רוצה ממני, הרי כמוני כמוך! אך המארח לא הרפה. אמר לו רבו: בעוד כמה ימים נמשיך בדרכנו, שלשה ימים לאחר שנפליג בדרכנו תן לבנך פרוסת לחם ותאמר לו: ברוך נא ילדי ברכת "המוציא" הרבי מלעלוב היה פה וגזר עליך לברך.. והוא כבר ידבר... כך עשה וכן היה.

רבו הבטיח שבבואו ירושלימה ויגיע לכותל ירעיש עולמות על הישועה והגאולה, אך משמים עכבוהו, בהגיעו לירושלים נפל למשכב מרב תלאות הדרך, ובהרגישו שקצו קרב, ביקש מבניו שישאווה במיטתו לעבר הכותל המערבי, אך בדרך ראו בניו שינוי במראה פניו והרגישו שאלו שעותיו האחרונות, והחזירוהו לביתו ואכן באותו יום נסתלק. זיעוכי"א.

הפצו, מיד הבחין בהתקלות של אנשים ליד מודעה ממשלתית הכתובה בלשון זו, כשבריר מה כתוב שם אמרו לו שלאחרונה יש שודד מסויים שמפיל חיתתו על הסביבה ואנשים מפחדים לצאת מן העיר, הוכרז מטעם הממשלה על פרס כספי גדול למי שיביא את השודד חי או מת. הביט האברך בתמונה המצורפת למודעה ומה רבה הפתעתו כשזיהה בה את השודד הטמון בעגלתו, מיד פנה עם עגלתו לבית המשטרה, מסר לראש השוטרים את גופת השודד וקיבל את מלוא הפרס המובטח, ובן רגע הפך לעשיר גדול. אנשי השלטון פערו עיניהם בתמהון כששמעו את השתלשלות הענינים, אף ניסו להציע לו הרבה כסף עבור הגביע, שרצו לגנוזו במוזיאון הממשלתי, אך החסיד לא רצה להוציאו מתחת ידו. וכך חזר האברך לביתו עם הרבה כסף וחי בעושר כל ימיו, ובכך נתקיימה ברכתו של הרבי הן "לשמירה" והן "להצלחה"! (סיפור זה סיפר הרה"ק מרן הרשנ"ג זיע"א, והוסיף שבביקורו בפולין ראה את הגביע אצל אחד מצאצאי בעל המעשה).

בדרכו של רבו לארץ ישראל עגנה האניה ב"גלץ" עיר חוף רומנית לכמה שעות, וחיכו למשב רוח טוב שינווט את הספינה בהמשך דרכה. היה זה במוציא שבת, ומשמשו של רבו יצא העירה לקנות מצרכי מזון להמשך הנסיעה, אלא שהתעכב הרבה זמן ולא חזר, בינתיים הודיע קרבניט הספינה שיש משב רוח טוב ובדעתו להמשיך בנסיעה, ביקש ממנו רבו שימתין למשמשו, ניאות הקרבניט והמתין, אך משבושש לבוא לא הועילו יותר כל התחנונים מהרבי ומלווייו, שאי אפשר להפקיר אדם במקום זה, הקרבניט התעקש בטענה שאינו יודע מתי יהיה עוד פעם משב רוח טוב כזה, והאניה הפליגה לדרכה בלא משמשו של רבו.

המלוויים דאגו מאוד לשלומו של המשמש, עיני כולם היו מופנות לרבנו, אך רבו הקיף עצמו בחומת שתיקה ומפעם לפעם נפלטה אנחה מרדה מפיו, כך עברו ששת ימי המעשה, ובהגיע ליל שבת אירע הפלא, רבו סיים תפלתו פניו להבים יותר מתמיד, מגזז את כוס הקידוש, נטלו בשתי ידיו ועמד כך כשעיניו עצומות זמן ממושך, שקט שרר בתא הספינה, כעבור

אברך צעיר מחסידי רבו חיפש פרנסה ורצה לשלוח ידו במסחר בהבאת סחורות מפרוסיה ולמכרם בפולין, הלך להמלך עם רבו, אך רבו הניאו מכך שאינו רואה הצלחתו בזה. עברו ימים ועול חובותיו התגברו ניסה האברך בשנית ובא לרבנו בתחנונים שאין לו לחם לאכול אולי בזה המסחר ירווח לו, ניאות רבו ואיחל לו הצלחה בעסקיו, הוציא רבו גביע קטן מעץ מסרו לחסיד ואמר: לשמירה ולהצלחה!.

יצא החסיד לדרכו מצויד בכסף שלווה להשקיע במסחר, לקח איתו גם את הגביע ומעט צידה לדרך, טרם הרחיק מן העיר בתחילת היער התנפל עליו שודד גברתן ודרש ממנו את כל כספו, בלית ברירה נתן לו את כל כספו, אך השודד לא הסתפק בכך: אהרוג אותך כדי שלא תלשין עלי ותגלה מקום המצאי - אמר השודד. לא הועילו כל תחנוניו ובכיותיו, התחיל האברך להתכונן ואמר וידוי, לפתע נזכר בגביע שנתן לו הרבי "לשמירה", החליט להוציאו ולהסתכל בו, אולי מכך תצמחו לי ישועה, איך שהוציאו פנה לשודד ואמר: הבה ונלגום לפחות לגימתי יי"ש בטרם אמות!... הסכים השודד והאברך מוז לעצמו גביע יי"ש, אולם ריח המשקה גירה את השודד וחסף את הגביע מהאברך ובבת אחת הוריק את תכולתו לגרונו, האברך לא הרזה הרבה, הרי אין לו מה להפסיד, התנפל על השודד ותחב את הגביע שהיה מוצמד לפיו - עמוק לתוך גרונו של השודד וברגעים ספורים נחנק ונפל מת על הארץ. שש האברך על הישועה בזכות הרבי, הוציא את כל כספו וכספי שוד אחרים שהיו אצלו, אולם פחד להשאיר את השודד על אם הדרך פן חברי כנופיתו ינקמו בו, לכן העלה את גופת השודד על עגלתו וכיסה אותה בקש ותבן, ואמר לנפשו: אבוא בין יהודים ונטכס עצה מה לעשות.

הבוקר אור והאברך הגיע לפרוסיה למחוז

הילולא דצדיקים

יום ד' טבת	- רבי גרשון חנוך הענין ב"ר יעקב לינר מראדזין בעל התכלת (תרנ"א) רבי שמואל ברנשטיין אב"ד גראנינגען ואמשטרדם ב"ר ישכר בעריש (תקצ"ט)
יום ה' טבת	רבי חיים שניאור זלמן שניאורסון מלארי ב"ר מנחם מנדל מלובוויטש הצמח צדק (תר"מ) רבי אברהם אלחנן מקאלאשין ב"ר מרדכי דוד מדאמבראווא (תרמ"ד) המקובל רבי חיים שאול הכהן ב"ר אליהו דוויק ב' איפה שלמה (תרצ"א) רבי שלום רוקח אב"ד סקאהל ב"ר שמואל (תשכ"ב) - נעקה"ש רבי שלמה מולמל הי"ד (ה' רצ"ח) רבי אברהם אלחנן מפאלאנטש ב"ר יהודה - תל' הקדושת לוי - ברבת אברהם עה"ת והש"ס (תקצ"ח)
יום שב"ק ז' טבת	רבי מרדכי זאב הכהן ב"ר אברהם יהודה לייב שווארץ - אב"ד מאד (תרפ"ט) רבי אהרן מטיטוויב ב"ר צבי בן מרן הבעש"ט (תקפ"ט) רבי אברהם יעקב פרידמאן ב"ר ישראל ב' אביר יעקב מסדיגורא - ת"א (תשכ"א)

יום א' א' טבת	(תרע"א) רבי אהרן ישעי' אב"ד האדעס ב"ר צבי אביגדור מנאפקאר - תל' ר"א מקאמארנא (תרפ"ח) רבי יחזקאל שרגא משינאווא בעל דברי יחזקאל ב"ר חיים מצאנז ב' דברי חיים (תרנ"ט) רבי חיים שלמה הלוי ראטנבערג ב"ר יהוסף מקוסין - שמועה טובה (תר"ם) רבי אלטר ישראל שמעון ב"ר יעקב פולוב מנובוניסק ב' תפארת איש (תרצ"א) - רבי צבי הירש מפינסק בן מרן רבינו הבעש"ט הק' זיע"א (ה' תק"מ) רבי צבי הירש מקאמניקא ב"ר דוד - תל' מרן הבעש"ט ק' - שני המאורות (תקמ"א) רבי יצחק חיים בלומין פעלד מרישא ב"ר יהושע העשיל (תקע"א) רבי יקותיאל זלמן יהודה לייב מטבריא ב"ר ישכר דב - תל' ר"ב ממעיבווה ועוד (תרי"א) רבי יחזקאל בנעט מנייטרא ב"ר יעקב (תרס"ו) רבי נחום רובין מנאראל ב"ר אהרן מרימנוב - ראפשיץ (תרל"ו) רבי דוד מלובין ב"ר יוסף - תל' ר"י מרדכי ור"ש מקאמניקא (תרנ"ב) רבי חיים מאיר הלוי עפשטיין מניישטאט ב"ר קלמן (תרע"ד) רבי ישראל יעקב מושיקוביץ ב"ר שלום משאן - שארית יעקב (תשי"ד) רבי מרדכי יוסף ב"ר יעקב מאז'ניצא - מי השילוח (תרי"ד) רבי שלום יוסף פרידמאן מהוסיאטיין ב"ר מרדכי שרגא (תרמ"א) - רבי שבתאי השני מראשקוב ב"ר שלמה זלמניא (תרמ"א) רבי יוסף אלימלך הלברשטאם ב"ר משה מקשאנב (תרס"ו)
יום ג' עשרה בטבת	- עזרא הסופר נהמיה בן הכליא (ג"א תמ"ב) רבי יהוסף הי"ד ב"ר שמואל - הנגיד מגארדנא זמזנה למלך ספרד (ד"א, תת"ו) רבי אברהם חיים בן נפתלי שו"ר - תורת חיים (שצ"ב) רבי יהודה הארזוויץ ממעליץ ב"ר יעקב (תרל"ט) רבי ישועה בסיס (ה' תת"ב) רבי קלונימוס קלמן הלוי עפשטיין מניישטאט ב"ר יוסף ברוך (תרס"א)

כתב הרה"ק השם משמואל' ז"ע (בפרשתן עמ' רצ"ט בדי"ה אך לפי"ו) כי הנה יוסף הצדיק בשלחו להביא את יעקב אביו ולהורידו אליו מצרימה, רצה לנחמו מעט בנשפי האמונה, ולרמו לו כי על אף שאכן ירידה זו לא ארץ מצרים היא היא תחילת גלויותיהם של ישראל מארצם, מכל מקום רמו לו באופני העגלות הלא המה מתגלגלים עולים ויורדים, ואותו החלק אשר אך עתה היה למעלה מסתובב כעת כלפי מטה והחור הלילה, נמצא שירידתו אינה ירידה כי הלא עולה הוא בסיבוב הגלגל.

כך רמו לו יוסף הצדיק לאביו יעקב, אכן כעת עתה יורד אבי אל גלות מצרימה, אך ירידה זו אינה בכלל ירידה, כי הלא כי בא מועד עלה נעלה מגלותנו ועוד מעט יבוא גואל לגאלינו ולפדות את נפשינו.

זה הדבר אשר צריך כל איש ישראל באשר הוא לדעת באמונה, לא להצטער ולא ליפול ברוח בראותו שהנה הוא יורד מטה מטה, כי הלא אין ירידתו כי אם לצורך עלייתו, ואם כן מדוע עליו לבכות. לכן כאשר וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו והבין יעקב אביו בחדר שבאבות שאין כל ירידה בעולם כלל, והכל לטובה גמורה, או אז ותחי רוח יעקב אביהם.

ומפוחו זה של יעקב אביו קיבלו בניו את החיוק בכל הדורות שלא ליפול בזרועות הייאוש, זאת אף אם נפלו בחטאים ובעוונות, בידעם שאף אם האדם נמצא בבחינת ירידה עדיין יש בידו את הכוח לחזור ולעלות מעלה מעלה.

כך ביאר הרה"ק האמרי אמת' ז"ע משמיה דאבוה הרה"ק השפת אמת' ז"ע (הובא בבית ישראל וישב תשי"ח) את דברי חז"ל בגמ' (ברכות י א) בדבריו של חזקיהו מלך יהודה אל ישעיהו הנביא "כך מקובלני מבית אבי אבא, אפילו הרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים", כי כוונתו של חזקיהו באמרו מבית אבי אבא הוא על אודות מה שקיבל מביתו של אבי אביו יהודה בן יעקב משבטי קה, אשר על אף שבגיניו נגרמה מכירתו של יוסף ולקידתו מבית אביו, מכל מקום לא מנע עצמו מרחמי שמים ולא נפל אל תהומות הייאוש, אלא התחזק בעלותו על דרך המלך, וממנו אנו למדים שאל לו לאדם להרים הלילה את ידיו בעצבות, אלא בכל מצב יהיה אשר יהיה יחוק את לבו לומר עוד יש תקווה לאחריתו.

על זה הדרך ביאר הגה"ק המושך חכמה' ז"ע (בדי"ה אנכי) את דבר הכתוב (מו, ג-ד) "ויאמר אנכי הקל אלוקים אביך אל תירא מרדה מצרימה, כי לגוי גדול אישיתך שם, אנכי ארד עמך ואנכי אעלה גם עלה ויוסף ישית ידו על עיניך" ומבאר שבכתוב בא אלמדנו יסוד גדול, שלא יתייאש האדם בראותו שדרכו יורדת ברוחניות ובגשמיות, אלא יידע שכל ירידתו אינה כי אם

הכל לטובה

דברי חיוק וסיפורים נפלאים מהגה"צ המשפיע רבי אלימלך בידרמן שליט"א

לצורך העלייה הטובה ובאחריתו יושב לו מאד, כי כך אמר הקב"ה ליעקב ולבניו אחריו אל תירא מרדה מצרימה אל תירא מכל ירידה כי תכלית הירידה היא העלייה הגדולה, והראיה מיוסף שהורד מצרימה ועבר שם את כל התלאה אשר עבר, אך בסופו נתמנה למושל על כל הארץ ועל ידי כך הכשיר את בואו של אביו מצרימה ולימד דעת ותבונה את העולם כולו במציאותו של הקב"ה, וזהו **יוסף ישית ידו על עיניך כי עליתו להשית אל נוכח עינינו את יוסף הצדיק ואת עליתו לגדולה דייקא מתוך הירידה.**

עוד מאריך המושך חכמה' בביאורו על מה שמצינו הן בפרשתן והן בפרשת ויצא שהקב"ה נגלה ליעקב אביו 'במראות הלילה' מה שלא מצאנו אצל אברהם ויצחק, והוא על כי יעקב אביו סבל מרורות בחייו והוא זה אשר הוצרך לצאת לגלות הן בפרשת ויצא עת הלך אצל לבן והן בפרשה כשהוצרך לירד מצרימה, על כן נגלה לו הקב"ה במראות הלילה להראות לו שאפילו בעת הירידה הדומה לו לאדם כלילה, גם שם נמצא אביו שבשמים, לעודדו ולהזקו.

הגה"ק המורה' ז"ע מבאר (בספרו הק' גבורות ה' פ"י) את מאמר הכתוב (מו, כג) "ולאביו שלח בזאת עשרה המורים נושאים מטוב מצרים", ומתיבת 'בזאת' משמע שיוסף הצדיק שלח עשרה המורים דייקא לא פחות ולא יותר, ומה מעם היה לו לשלוח עשרה דייקא, אלא שיוסף הצדיק רצה בכך לרמוז לאביו שלא יכעם על עשרת השבטים הקדושים שמכרוהו לבית עבדים, כי הלא אינם אלא כאותם עשרה המורים הנושאים את מה שמנחיים עליהם, כך השבטים הקדושים עשו זאת על פי רצון הקב"ה, שהורידו מצרימה כשלטובה כוונתו שיעלה למלך על העולם כולו, כי אין לך ירידה שאינה אך ורק לצורך העלייה.

כל קורותיו של אדם משמים באים לו עוד כתיב בפרשה (מו, ט) בדברי יוסף אל אחיו "מהרו ועלו אל אבי ואמרתם אליו כה אמר בןך יוסף שמני אלוקים לאדון לכל מצרים", מה כתיב לאחר מכן (שם כה-כז) "ויעלו ממצרים ויבואו ארץ כנען אל יעקב אביהם, ויגידו לו לאמר עוד יוסף חי וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים ויפג לבו כי לא האמין להם, וידברו אליו את כל דברי יוסף וגו' ותחי רוח יעקב אביהם",

ביארו בזה קמאי כי הנה אם נתבונן קמעא בדברים אותם ביקש יוסף למסור לאביו נראה שיוסף הדגיש ואמר "שמני אלוקים לאדון" בידעו שכל עלותו

לגדולה הוא אך ורק כי כך רצה הקב"ה, אך הם באו וסיפרו ליעקב אביהם "וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים" ועל כן "ויפג לבו כי לא האמין להם", כי אותו צדיק לא האמין להם שאותו אדון הוא הוא יוסף בנו, כי הלא יוסף הצדיק לעולם לא יתלה את הגדולה בעצמו לומר שהוא הוא זה המושל והאדון, ורק לאחר ש"וידברו אליו את כל דברי יוסף", בספרם לו את כל דבריו שאמר שהקב"ה הוא זה ששמו לאדון והעלהו למושל בכל הארץ, או אז "ותחי רוח יעקב אביהם" בהיווכחו שאכן בנו יוסף חי ושלם הוא באמונתו הקדושה.

הגה"ק החפץ חיים' ז"ע כותב (ח"ח עה"ת ריש פרשתן) עה"פ (מו, ג) "ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף", שהנה משך כל אותה העת מאז באו האחים הקדושים למצרים לשבור אוכל, ראו את התנכרותו המתמידה של יוסף אליהם, וידבר איתם קשות, ואף השדם למרגלים, בשל כך היו שואלים איש רעהו קשיות ותמיהות, מה זה ועל מה זה, אף חיפשו עצות והאשימו איש את אדונו, כך אף שאלו "מה זה עשה ה' לנו" ולא הבינו התנכרות זו לשם מה היא,

אך כל זאת עד לאותה שעה בה שמעו מפי אחיהם את האני יוסף' או אז הבינו למפרע את כל פרשת ההתנכרות ואת כל אשר מצאם על ידו. כך על האדם להכיר ולומר על כל קורותיו 'אני ה' הן הקב"ה הוא הוא זה העושה עמי את אשר עושה, והכל על פי עליון מסובב לי, וממילא כבר לא יהיו בעיניו שום קשיות ותמיהות, וראו כל בשר יהדיו כי פי השם דיבר.

מכאן קריאה היוצאת לכל איש ישראל שידע נאמנה שאין כל רע תחת השמש, כי הלא הכל בא מאביו שבשמים הטוב והמטיב לכול, צא ולמד מדבריו של הכהן הגדול הגה"ק החפץ חיים' ז"ע (ח"ח עה"ת ר"פ פנחס) הכותב עה"פ (כו, מב-ג) 'אלה משפחות דן למשפחותם כל משפחות השוחמי לפקודיהם ארבעה ושישים אלף וארבע מאות, ומקדים לכאר את דברי יעקב שלימתא בכרכתו את דן עת ישא ברכה על ראשם של כל שבטי קה, וזה דבר הכתוב (בראשית מט, טז-יח) 'דן ידיו עמו וגו' לישועתך קיויתי ה' ולכאורה זה שיעקב אביו אמר לו בכרכתו 'לישועתך קיויתי ה' הוא משולל הכנה, האיך מתבארים תיבות אלו באמצעה של ברכה,

מבאר הכהן הגדול החפץ חיים, שהרי הן היה לו רק בן אחד ויחיד והוא היה חושם בן דן, וגם עליו דורשים חז"ל (סוטה יג, א) שהיה כבד שמועה, נכנס הן אל אביו הקדוש בחיר שבאבות וביכה את רוע מולו, שצאצאים לו אין, וגם אותו בן יחיד ומיוחד אינו שומע, אמר לו יעקב אביו, בני דע לך נאמנה דבר אחד 'לישועתך קיויתי ה' בכל מצב ובכל ענין אל תסיה את דעתך מבורא העולם, בו תאמין בכל ליבך ולישועתו על כן תקוה, כי רק בכוחו להושיעך, ואכן הן התחזק באמונה תמה בישועת ה' שהיא כחרף עין,

ולכן זכה שמאותו בן יחיד בנה שבט שלם השני במנין השבטים וזכה ל'ארבעה ושישים אלף וארבע מאות' ראשי אב, והכל בזכות האמונה בבורא ית"ש, והמחשבה התדירה שלו יאה תהילה וישועה.

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאת העלון לזיכוי הרבים

ברכת מזל טוב
 הרה"צ ר' יעקב אלי' הורונוציק שליט"א לשמחת אירוסיה הבת.
 *
 הרה"ח ר' יוסף ברגר שליט"א ארה"ב
 לשמחת אירוסיה בנו במז"ט.
 *
 הרה"ח ר' יצחק מליק שליט"א צפת להנכנס בנו לעול תומ"צ.
 *
 הנה"ח ר' אורי קליין הי"ו לשמחת נישואי הבת במז"ט

בקשה לזכות קטיל בת בלומא גיטל לרפ"ש
 בשם אביו מרדכי הנרצח רבי חנוך בידרמן שליט"א: אם אפשר שטכ"א יקבל ע"פ בל"ג ללמד כל יום הלכות שבת, ב גדולה וזאת המצבה קודש לזמנה, כמ"ש 'מעמיה וזים זר', וחדו עם זכות החזק' מרובה תודה מזהבתי יצא את אשתי ללמוד בקביעות סגור קצוות שו"ע ט"מ ע"ב (תשי"ד) ואיך, בכל יום חמש מינוט, וכן וזה בעת"י ילדים במשך שנה שבעות כל הלכות שבת"א, והצ מצבים לישועת ה' לטובה שלמה בקרב

אנא עוררו רחמי שמים על האברך החשוב והיקר ר' נתן בן רחל לרפ"ש אבא לשלושה ילדים קטנים שנפצע באורח קריטי בתאונה בדרכו למירון

לקדושת היקרים
 בשבוע הבא פ' ויחי לקראת יומא דהילולא רבא של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ש זיע"א שיחול ב"ד טבת,
 יופיע גלייון מוגדל ומיוחד בעו"ה כל הרוצה לזכות להשתתף בהוצאות הגלייון לע"נ או לברכה והצלחה וכי' נא לפנות לטלפון 052-766-75-63 עד יום ד' פ' ויחי בערב.

לזיכוי הרבים להוצאת העלון לע"נ, לרפואה או לשמחה ניתן לפנות לטלפון 052-7667563 עד יום ב' בערב